

L'art al carrer, a Torroella | Els carrers de Torroella de Montgrí s'han convertit en aparadors d'obres de pintors del segle XX que van immortalitzar paisatges i escenes del municipi. En el marc de la iniciativa «Torroella a traç de pinzell», impulsada per l'Àrea de Comerç de l'Ajuntament i subvencionada per la Diputació de Girona, s'han penjat, en diferents façanes del nucli comercial, reproduccions en gran format de quadres d'autors com ara Gimeno, Mascort, Mir i Fuster. Els quadres s'han col·locat especialment en edificis que presenten un cert grau de deteriorament, en un intent de fer-los més agradables a la vista. Els objectius, segons expliquen els organitzadors, són donar vida i color al nucli antic, i contribuir a la dinamització comercial de la zona. Les obres han estat aportades per la Fundació Mascort, la Col·lecció Ramon Mascort, les famílies Fuster i Hors-Presas, i el Museu Nacional d'Art de Catalunya. Les obres d'art s'obren, doncs, a la població en general, hi tingui interès inicial o no, i permeten valorar treballs que, potser a la manera tradicional, en galeries d'art o museus, no tindrien tanta visibilitat.

LA Cerdanya

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

Ocell de paper, inversió en art contemporani | Alp ha estrenat el carrer de la Mancomunitat convertit en un passeig per a vianants que uneix les escoles amb el nucli antic. Al co-

mençament del nou carrer sobresurt un ocell de paper, una figura clàssica d'origami, feta de ferro. Una escultura del serraller i artista Raul Abad.

L'Ajuntament d'Alp ha invertit en una escultura d'un artista cerdà per signar la reurbanització d'un eix central del poble. És un fet poc habitual, ja que a Cerdanya s'inverteix en cultura, però costa sortir de les inversions dedicades a mantenir el patrimoni existent i de la programació d'espectacles musicals. El primer cas és fonamental i no es pot es-talviar, però en el cas de la música, caldria diversificar el pressupost que s'hi destina per invertir en art contemporani, una inversió a llarg termini que no només serveix per embellir els pobles, sinó que permet donar forma a una col·lecció pròpia. Sembla que invertir en art sigui un luxe i que es malbaratin els diners, però també en costa molts contractar una gran banda de música que un cop apagui els llums de l'escenari quedarà només en el record.

Cinquè número d'Era, revista cerdana de recerca | Cada dos anys es publica la revista *Era*, fruit de les comunicacions que es presenten durant les Jornades d'Estudis Comarcals de Cerdanya. Es tracta d'un projecte encapçalat per Erola Simon, directora de l'Arxiu Comarcal de Cerdanya, i Enric Qúflez, president del Grup de Recerca de Cerdanya. Ambdós organismes fa vuit anys que col·laboren per reunir investigadors de qualsevol àmbit científic que estudiïn temes vinculats amb la Cerdanya. Durant les jornades es presenten les comunicacions breus; a la revista es publiquen els articles en els quals s'aprofundeix en cada tema.

El resultat és un nou volum publicat per Edicions Salòria en el qual trobem temes d'arqueologia, història, anàlisi de gravats, genealogia o fins i tot articles sobre patrimoni lingüístic o cultural.

Gràcies a aquesta iniciativa completament consolidada ja s'han publicat més d'un centenar d'articles que han permès conèixer nous temes d'àmbits desconeguts, però també aprofundir sobre qüestions ja treballades en el passat per altres autors. Tot plegat per augmentar el coneixement científic sobre la vall cerdana.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

Els cançoners populars | Uns doctes folkloristes van recórrer els Països Catalans i l'Alguer recollint cançons, balls, jocs i melodies de la tradició oral. Van treballar del 1922 al 1936, any que el projecte, com tants d'altres, va ser estroncat per l'alçament feixista. En catorze anys van fer vint-i-tres missions (així anomenaven les sortides per les diverses comarques). La seva feina va ser salvada i portada a Suïssa amb un gran secretisme, fins al punt que es creia perduda, i ara està guardada a la Biblioteca de Montserrat. En els darrers temps s'han anat estudiant i publicant algunes d'aquestes recerques. El març de l'any 2022, Àngel Girona va treure el llibre *L'Obra del Cançoner Popular de Catalunya a Olot*, publicat per la secció local d'Esquerra Republicana, on explica les missions que es van fer a la població durant els anys 1923, 1925 i 1926 per part de Joan Tomàs i Joan Llongueres, dos referents en el món del cançoner popular català. Explica amb tot detall qui eren els informants olotins i també els d'altres poblacions veïnes. El novembre passat va veure la llum *El Cançoner de les Planes d'Hostoles 1922*, que recull 186 peces que es cantaven al municipi. S'hi explica que durant dos mesos, Joan Tomàs i Joan Llongueres es van instal·lar a les Planes per fer la seva feina, ara publicada per Lilià Tomàs, neta de Joan Tomàs, qui també s'ha encarregat de l'edició del llibre. Cal desitjar que es continuïn publicant altres cançoners que continuen inèdits.

>> Ocell de paper, obra de Raul Abad, a Alp.

cròniques

Nous terrenys a la Moixina | L'Ajuntament d'Olot adquireix més terrenys de la zona de la Moixina, que és un paratge emblemàtic, i ara tindrà gairebé deu hectàrees de camps i boscos per garantir-ne la protecció. Així es donarà continuïtat al Catàleg de biodiversitat de la Moixina i el Parc Nou iniciat l'any 2015 entre el parc natural, SIGMA i l'Ajuntament d'Olot. L'objectiu és inventariar la rica varietat biològica de la zona per poder-la protegir i promocionar degudament, recuperant espècies singulars de la zona com és el roure pèrol. La suma de les propietats públiques de la Generalitat i de l'Ajuntament sumarien un total de 94.000 metres quadrats. Caldria aplicar mesures semblants de protecció i compra pública a altres espais de la ciutat, com per exemple els volcans Montsacopa i Garrinada.

>> Productes d'interiorisme i decoració de NEAC Deco. (Foto: NEAC DECO)

De fer sants a fer tiradors de cervesa | L'Art Cristià és una empresa que fa cent quaranta-quatre anys que produeix imatgeria religiosa d'una qualitat molt considerable, cosa que li ha significat ser l'única empresa del sector que continua activa en aquesta especialitat. Actualment, produeixen imatges de sants i tenen una bona cartera de clients interessats a adquirir-ne, sobretot a l'exterior. Però l'empresa s'ha anat reconvertint i ha buscat mercats nous per oferir els seus coneixements eminentment artesanals, amb uns treballadors d'una gran professionalitat, entre els quals hi ha un bon nombre de persones joves que continuen emmotllant, retocant i pintant les figures. Ara volen aprofitar els mateixos processos per fer altres productes d'interiorisme i decoració, i tenen una altra marca pròpia, NEAC

Deco, que és un taller artesà que fusiona tradició i història. Comercialitzen uns tiradors de cervesa de gran qualitat, en petits tiratges, per a un tipus de clients selecte. També han modificat les ales d'àngel per fer centres de taula o aguantadors d'espelmes. És una empresa viva i activa que, sense deixar de fer els sants, ha adoptat altres sortides empresarials. Tot un model per seguir.

EL GIRONÈS

Text i foto > **DANI VIVERN**

I la vida passa... | Aquesta tardor passada va morir el bisbe emèrit Carles Soler amb noranta-un anys. La Diòcesi de Girona continuava (en el moment d'escriure això, poc abans de Nadal) sense bisbe, tot i els rumors insistents sobre la imminent designació i, fins i tot, amb noms concrets sobre la taula. També recordem des d'aquí l'amic Joan Domènech, escriptor i president de la Fundació Prudenci Bertrana, que ens va deixar el novembre passat. Les inquietuds espirituals van tenir també reflex en la celebració de la Hanukkà, la festa jueva de la llum, al Museu d'Història dels Jueus.

En un entorn més mundà, la Llibreria 22 va celebrar els quaranta-cinc anys d'existència. Enhorabona! Els que estimem els llibres tenim encara alguns establiments ben dignes a la ciutat (cada cop menys) per fullejar en viu els nostres candidats a ocupar lleixa i evitar-nos així la consulta virtual

i freda via Amazon, mentre puguem. Les llibreries i parades de llibres de segona mà també ens ajuden, als nostàlgics del paper, a anar passant...

D'altra banda, altres municipis del Gironès continuen amb una bona dinàmica en el terreny dels espectacles i de la cultura: Salt i Bescanó van oferir obres de primera qualitat dins del Temporada Alta, com ara *Fitzroy*, una comèdia de Jordi Galceran que està recollint un gran èxit de públic. I Sant Gregori no es va quedar enrere amb la seva Mostra d'Espectacles Familiars, que enguany ha arribat a la divuitena edició.

Ciència i patrimoni | A Cassà de la Selva, l'historiador i arqueòleg Xavier Niell ha presentat un treball d'actualització del patrimoni etnològic i arqueològic del municipi. Es veu que el catàleg vigent fins ara, que incloïa diversos jaciments i punts d'interès per a futures prospeccions, contenia alguns errors i no completava alguns aspectes que s'havien de tenir en compte. Bona feina, doncs, ja que amb aquest catàleg es podran protegir més acuradament els indrets on se sap positivament que hi ha materials ibèrics. I no solament això: en el seu treball, Niell indica diversos elements etnològics que requereixen una restauració i dels quals caldria fer més difusió, com ara la canalització de Can Vilallonga.

Del terreny encara més purament científic, recollim la notícia que s'han tret a licitació les obres de reforma del xalet Soler, al carrer de Barcelona. L'edifici, construït en els anys quaranta per l'arquitecte Ricard Giralt, acollirà la Casa de la Tecnologia i el Museu

>> Els diumenges, les parades de llibres i col·leccionisme sempre tenen afluència.